

Струка (назив): ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА				
Занимање (назив): ПОСЛОВНО – ПРАВНИ ТЕХНИЧАР				
Предмет (назив): ПРАВО				
Опис (предмета): Стручно – теоријски предмет				
Модул (наслов): КРИВИЧНО ПРАВО				
Датум: 2022.	Шифра:	Редни број: 07		
Сврха				
Разумијевање и усвајање знања предвиђених садржајем овог модула омогући ће ученицима разумијевање кривичног права.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања из претходних модула. У настави са ученицима оштећеног вида простор уредити на начин да њима буде познат. Уколико долази до измјене простора, ученике обавјестити о томе. Позиција и положај мјеста ученика у учионици потребно је организовати на начин да ученик има могућност да прати наставу, види таблу и чује наставника а све то у зависности од преосталих и функционалне употребе визуелних способности. Пожељно је да позиција мјеста ученика буде у близини табле и катедре наставника. Наставу концептуализовати на начин да буде у што већој мјери заснована на познатом искуству, конкретним примјерима и очигледним наставним средствима. У настави са ученицима оштећеног вида а који при томе могу да прате визуелне садржаје, пожељно је користити аудиовизуелна средства у циљу што бољег приближавања апстрактних појмова. То се односи на употребу дигиталне технологије и садржаја са интернета у којима су на адекватан начин приказани садржаји који се обрађују.				
Циљеви				
Циљ овог модула је да се ученици упознају са основним појмовима кривичног права, кривичног дјела и кривичне одговорности. Моћи ће да дефинишу кривичне санкције, схвате њихов значај, те да објасне појмове застарјелости, амнестије и помиловања. Овим модулом ученици ће се упознати и са појединим врстама кривичних дјела.				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Кривично дјело и кривична одговорност 2. Казне 3. Застарјелост, амнестија и помиловање 4. Посебна кривична дјела 				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

<p>1. Кривично дјело и кривична одговорност</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише кривично право, - одреди предмет и изворе кривичног права, те објасни однос између кривичног, кривично-процесног и извршног кривичног права, - дефинише кривично дјело и наведе елементе кривичног дјела, - објасни који су основи за искључење противправности, - објасни мјесто и вријеме извршења кривичног дјела, те стадијуме остварења кривичног дјела, - објасни кривичну одговорност, -објасни саучесништво и наведе одговорност саучесника. 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира основне појмове кривичног права, - анализира однос између кривичног, кривично-процесног и извршног кривичног права, - уочава кривично дјела, - разликује елементе кривичног дјела, -анализира основе за искључење противправности, -разликује стадијуме извршења кривичног дјела, -анализира кривичну одговорност, -уочава разлику између умишљаја и нехата, -разликује различите облике саучесништва. 	<ul style="list-style-type: none"> - Савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове. - Ефикасно планира и организује вријеме. - Испољи позитиван однос према значају спровођења важећих прописа. - Поштује принципе тимског рада. - Прилагођава се у односу на промјене у радном процесу. - Рјешава проблеме у раду. - Одреди приоритете. - Буде спреман на даље учење и усавршавање. - Испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја и алата које користи при обављању. - Испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима. - Испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, флексибилност у односу према сарадницима и странкама. 	<ul style="list-style-type: none"> - користити важећи уџбеник и стручну литературу, - демонстација, - примјенити позитивне законске прописе.. - користити конкретне примјере за објашњење кривичног дјела и кривичне одговорности. <p>Приједлог активних облика рада: рад у групи и индивидуалан рад</p> <ul style="list-style-type: none"> -омогућити ученицима приступ наставном садржају у аудио формату; -организовати групни рад за усвајање новог градива (дискусија;за и против); -сходно потреби и могућностима, користити текстове прилагођене на увећаној штампи и на Брајевом писму -користити интернет за приказ случаја;
<p>2. Казне</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише кривичну санкцију, -наведе врсте кривичних санкција - дефинише казну и наведе сврху кажњавања, -наведе начине одмјеравања казне, 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира кривичну санкцију, - разликује врсте кривичних санкција, - анализира казну, - уочава значај кажњавања, -разликује врсте упозоравајућих 		<ul style="list-style-type: none"> - користити важећи уџбеник и стручну литературу, - примјенити позитивне законске прописе, - шематски приказати врсте кривичних санкција, - дебата о сврси кажњавања, - кроз групни рад објаснити врсте кривичних санкција.

	<p>- схвати значај казни, - објасни упозоравајуће кривичне санкције, - дефинише и наведе мјере безбједности, - објасни кривичне санкције за малољетне учиниоце кривичних дјела, - схвати значај правних посљедица осуде.</p>	<p>кривичних санкција, - анализира мјере безбједности, - анализира санкције за малољетне учиниоце кривичних дјела, - уочава значај правних посљедица осуде.</p>	<p>Приједлог активних облика рада: - рад у групи и индивидуалан рад, - сарадња са јавним правним факултетима у Републици Српској, који могу обезбиједити долазак и предавање о општим и практичним аспектима тема (приступ базама прописа, базама примјерака докумената, базама праксе уставних судова, органа власти и др.).</p> <p>- Ученици припремају реферате за казну коју им наставник додјели, правећи поређење кроз историјат исте.</p>
<p>3. Застарјелост, амнестија и помиловање</p>	<p>- дефинише застарјелост, - одреди амнестију, - дефинише помиловање, - објашњава одговорност правних лица за учињено кривично дјело.</p>	<p>- процјењује значај застарјелости, - упоређује амнестију и помиловање.</p>	<p>- користити важећи уџбеник и стручну литературу,</p> <p>- примјенити позитивне законске прописе, - демонстрација, - помоћу интернета приказати јасне примјере застарјелости, амнестије и помиловања;</p> <p>Приједлог активних облика рада: рад у групи и индивидуалан рад</p>
<p>4. Посебна кривична дјела</p>	<p>- наводи посебна кривична дјела, - објашњава поједина кривична дјела као што су убиство, тјелесна повреда, учествовање у тучи, силовање, насиље у породици, крађа, утаја, проневјера, угрожавање јавног саобраћаја.</p>	<p>- разликује посебна кривична дјела, - анализира поједина кривична дјела.</p>	<p>- користити важећи уџбеник и стручну литературу,</p> <p>- примјенити позитивне законске прописе, - шематски приказати посебна кривична дјела са њиховим обиљежјима, - Користи слајдове, аудио и видео записе</p> <p>Приједлог активних облика рада: - рад у групи и индивидуалан рад, - сарадња са јавним правним факултетима у Републици Српској, који могу обезбиједити долазак и предавање о општим и практичним аспектима тема (приступ базама прописа, базама примјерака докумената, базама праксе уставних</p>

				судова, органа власти и др.).
Интеграција				
Теорија о држави и праву Историја Демократија				
Извори				
Светлана Секулић, <i>Право – Модули: Кривично право и кривични поступак за 3. разред средње школе</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево, 2012. Кривични законик Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 64/2017, 104/2018 – одлука УС, 15/2021 и 89/2021) Часописи из ове области Примјери из правничке праксе Друга стручна и теоријска литература				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика и полагању испита у средњој школи. Прије почетка изучавања модула ученик треба бити упознат са техникама и критеријумима оцјењивања.				

Струка (назив): ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА		
Занимање (назив): ПОСЛОВНО – ПРАВНИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив): ПРАВО		
Опис (предмета): Стручно – теоријски предмет		
Модул (наслов): КРИВИЧНО ПОСТУПАК		
Датум: 2022.	Шифра:	Редни број: 08
Сврха		
Разумијевање и усвајање знања предвиђених садржајем овог модула омогући ће ученицима разумијевање кривично поступка.		
Специјални захтјеви / Предуслови		
<p>Усвојена знања из претходних модула. У настави са ученицима оштећеног вида простор уредити на начин да њима буде познат. Уколико долази до измјенепростора, ученике обавјестити о томе. Позиција и положај мјеста ученика у учионици потребно је организовати на начин да ученик има могућност да прати наставу, види таблу и чује наставника а све то у зависности од преосталих и функционалне употребе визуелних способности. Пожељно је да позиција мјеста ученика буде у близини табле и катедре наставника. Наставу концептуализовати на начин да буде у што већој мјери заснована на познатом искуству, конкретним примјерима и очигледним наставним средствима. У настави са ученицима оштећеног вида а који при томе могу да прате визуелне садржаје, пожељно је користити аудиовизуелна средства у циљу што бољег приближавања апстрактних појмова. То се односи на употребу дигиталне технологије исдржаја са интернета у којима су на адекватан начин приказани садржаји који се обрађују. Потребно је да сваки од рачунара на коме се одржава настава и на коме се ученици оспособљавају за кориштење рачунара, буде опремљена неким од говорних софтвера(читача екрана) за слијепа и слабовида лица или софтвера за увећање екрана за слабовида лица. То подразумјева говорне софтвере као што су: JOWS, NWDA, синтетизатор говора (AnReader), ABBYY FineReader, или неке друге софтвере који омогућавају рад овој популацији ученика, те софтвере за увећање екрана као што је програм: MAGIC. Поред говорних софтвера ученицима би требало омогућити доступним и хардвер уређаје као што су: Брајев дисплеј односно Брајев ред, Црно-жуту тастатуру, тастаруру прилагођену нивоу оштећења вида-мембранске тастатуре, Брајеву тастатуру, Брајев штампач за слијепе.</p>		
Циљеви		
Циљ овог модула је да се ученици упознају са основним појмовима кривичног поступка. Моћи ће да дефинишу кривични поступак, схвате његов значај, те да објасне субјекте кривичног поступка. Ученици ће се моћи да објасне покретање и ток кривичног поступка као и да објасне пресуду и наведу врсте пресуде. Такође, ученици ће уочити значај поступка по правним лијековима.		
Теме		

1. Појам и значај кривичног поступка
2. Субјекти кривичног поступка
3. Покретање и ток кривичног поступка

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Појам и значај кривичног поступка	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише кривични поступак, -наведе карактеристике кривичног поступка, - објасни начела кривичног поступка, -објасни временско важење кривичног процесног права. 	<ul style="list-style-type: none"> -анализира кривични поступак, -анализира карактеристике кривичног поступка, - разликује начела кривичног поступка, -анализира временско важење кривичног процесног права. 	<ul style="list-style-type: none"> - Савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове. - Ефикасно планира и организује вријеме. - Испољи позитиван однос према значају спровођења важећих прописа. - Поштује принципе тимског рада. - Прилагођава се у односу на промјене у радном процесу. - Рјешава проблеме у раду. - Одреди приоритете. 	<ul style="list-style-type: none"> - користити важећи уџбеник и стручну литературу, - демонстација, - примјенити позитивне законске прописе.. - користити конкретне примјере за објашњење начела кривичног поступка. <p>Приједлог активних облика рада: рад у групи и индивидуалан рад -сходно потреби и могућностима, користити текстове прилагођене на увећаној штампи и на Брајевом писму</p>
2. Субјекти кривичног поступка	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише субјекте у кривичном поступку, -наведе основна процесна начела о процесним субјектима, - дефинише суд и наведе врсте судова, -објасни надлежност суда, - дефинише тужиоца, -објасни осумњиченог односно оптуженог, те браниоца и 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује субјекте кривичног поступка, - анализира основна процесна начела о процесним субјектима, - уочава значај суда као главног процесног субјекта, -разликује врсте надлежности, -анализира појмове осумњичени, оптужени и осуђени. 	<ul style="list-style-type: none"> - Буде спреман на даље учење и усавршавање. - Испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја и алата које користи при обављању. - Испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима. - Испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, флексибилност у односу према сарадницима и странкама. 	<ul style="list-style-type: none"> - користити важећи уџбеник и стручну литературу, - примјенити позитивне законске прописе, - шематски приказати субјекте у кривичном поступку, - кроз групни рад објаснити врсте судова. <p>Приједлог активних облика рада: - рад у групи и индивидуалан рад, - сарадња са јавним правним факултетима у Републици Српској, који могу обезбиједити долазак и предавање о општим и практичним аспектима тема (приступ базама прописа, базама примјерака докумената, базама праксе уставних судова, органа власти и др.).</p>

	оштећеног.			
3. Покретање и ток кривичног поступка	<p>- објасни предмет кривичног поступка, - објасни процесне радње и наведе основна начела, - објасни радње доказивања у кривичном поступку, - наводи поједина доказна средства, - објасни радње процесне принуде, - дефинише претходни поступак, - објасни истрагу, - објасни поступак оптужења, - дефинише оптужницу, - објасни главни претрес, - објасни поступак доношења и саопштавања одлуке, - дефинише пресуду, - наведе врсте пресуде, - објасни поступак по правним лијековима, - дефинише жалбу као редовни правни лијек.</p>	<p>- анализира процесне радње, - уочава значај процесних радњи, - анализира истрагу и поступак оптужења, - израђује оптужницу, - уочава значај главног претреса, - разликује врсте пресуда, - израђује пресуду, - уочава значај жалбе, - израђује жалбу.</p>		<p>- користити важећи уџбеник и стручну литературу, - примјенити позитивне законске прописе, - демонстрација, - практичан рад у групама: Група А – тужилаштво Група Б – суд Група В - оптужени</p> <p>Приједлог активних облика рада: - сарадња са јавним правним факултетима у Републици Српској, који могу обезбиједити долазак и предавање о општим и практичним аспектима тема (приступ базама прописа, базама примјерака докумената, базама праксе уставних судова, органа власти и др.).</p> <p>- Потребно је редуковати традиционално и фронтално излагање наставника. Акцент треба ставити на интерактивну наставу и критичко мишљење ученика кроз индивидуални рад, кооперативно учење кроз интеракцију, учење према моделу, активно искуствено учење и рјешавање проблема.</p> <p>- Користећи интернет и друга средства, приказати што више примјера;</p>

Интеграција

Теорија о држави и праву
Историја
Демократија

Извори

Светлана Секулић, *Право – Модули: Кривично право и кривични поступак за 3. разред средње школе*, Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево, 2012.

Закон о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/2012, 91/2017, 66/2018 и 15/2021)

Часописи из ове области

Примјери из правничке праксе

Друга стручна и теоријска литература

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика и полагању испита у средњој школи. Прије почетка изучавања модула ученик треба бити упознат са техникама и критеријумима оцјењивања.